

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 136
din 17.02.2016

Dosar nr.: 72/2015, conexasat cu 73/2015, conexasat cu 74/2015

Petiția nr.: 649/02.02.2015, conexasată cu 650/02.02.2015, conexasată cu 651/02.02.2015

Potent.....

Reclamat: Societatea Română de Radiodifuziune

Obiect: atitudine discriminatorie la locul de muncă pentru că petentele sunt membre ale sindicatului neagreat de conducerea societății

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1.

I.1.2.

I.1.3.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Societatea Română de Radiodifuziune, loc. București, str. General Berthelot nr. 60-64, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentele sesizează atitudinea discriminatorie la locul de muncă pentru că sunt membre ale sindicatului neagreat de conducerea societății.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 649/05.03.2015 a fost citată prima petentă, iar prin adresa nr. 1754/05.03.2015 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 24.03.2015. Prin adresa nr. 650/05.03.2015 a fost citată a doua petentă, iar prin adresa nr. 1751/05.03.2015 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de

23.03.2015. Prin citație a fost invocată *excepția de necompetență materială* a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Prin adresa nr. 651/04.03.2015 a fost citată a treia petentă, iar prin adresa nr. 1664/04.03.2015 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 24.03.2015.

3.3. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentelor

4.1.1. Petentele consideră că li s-a încălcat dreptul la egalitate în activitatea economică și în materie de angajare și profesie, li se aplică un tratament injust în promovarea profesională, iar dreptul la demnitatea persoanei le este cu regularitate încălcat.

4.1.2. Petentele arată că lucrează la Societatea Română de Radiodifuziune, având funcția de Regizor Tehnic Emisie. În prezent, petentele își desfășoară activitatea în cadrul posturilor de radio București FM și Antena Satelor.

4.1.3. Petentele sesizează practicile care le dezavantajează față de alți salariați, pe criteriul aderării la organizații sindicale, în baza dreptului de liberă asociere, garantate de art 7 din Codul Muncii.

4.1.4. Petentele sunt înscrise în Sindicatul Unit al Salariaților – Radio România, sindicat care este, în opinia petentelor, în dizgrația conducerii, iar toți salariații afiliați acestui sindicat suferă repercursiuni, fiind nevoiți să accepte modificări unilaterale ale contractelor individuale de muncă, prin care se modifică: încadrarea în funcție, timpul de muncă și, pe cale de consecință, drepturile salariale.

4.1.5. Petentele arată că au promovat nenumerate demersuri în vederea încercării de soluționare amiabilă a diferendelor de dreptul muncii, prin întâlniri directe cu reprezentanții legali ai angajatorului, dar nu i s-a dat curs niciuneia.

4.1.6. Petentele precizează că inclusiv Regulamentul Intern al Societății Române de Radiodifuziune conține dispoziții referitoare la combaterea discriminării.

4.1.7. Acțiunile efective care se încadrează în noțiunea de practici care dezavantajează anumite persoane, încălcând și restrângând drepturile economice și sociale, sunt:

- neacordarea sporului de condiții grele în cuantum de 14 % din salariu, începând din luna octombrie 2014;
- modalitatea inegală de programare a muncii, discriminatorie și abuzivă;
- majorarea salarială, în cuantum de 100 lei, de care petentele nu au beneficiat.

4.1.8. Cu privire la modificarea contractului individual de muncă, la care face referire angajatorul, petentele arată că acestea vizează două aspecte esențiale:

a) funcția de încadrare din Regizor (Tehnic) Emisie (COR - 265411) în Operator Echipamente Radio. Petentele menționează că între cele două ocupații există diferențe majore, sub aspectul activităților ce se circumscriu din punct de vedere ocupațional, astfel încât petentele apreciază că noua încadrare nu se pliază pe atribuțiile lor efective de serviciu, în raport de care sunt stabilite elementele esențiale ale unui contract individual de muncă. Mai mult decât atât, noua ocupație "Operator Echipamente Radio" nici nu se regăsește în nomenclatorul menționat, fiind menționat Codul 352126 (Operator sunet), cu mențiunea "asimilat".

b) durata muncii, de la 6 ore/zi considerată normă întreagă, din cauza condițiilor grele de muncă, s-a modificat în 8 ore/zi, deși măsurătorile și procedurile medicale sunt încă în derulare, iar actele adiționale au fost comunicate prin executor judecătoresc în luna

Octombrie 2014 și tot din această lună petentelor nu le-au mai fost plătite nici sporurile de condiții grele.

Suștinerea părții reclamate Societatea Română de Radiodifuziune

4.2.1. Partea reclamată își exprimă punctul de vedere referitor la aspectele sesizate de petente prin care arată că, în cadrul Studioului Regional București sunt încadrate 17 persoane care asigură, conform ROF și fișei postului, emisia programelor București FM și Antena Satelor. Dintre acestea, 13 sunt operatori de echipamente radio, iar 4 – regizori tehnici de emisie (cele trei petente, la care se adaugă un coleg aflat în CM prelungit de peste 1 an).

4.2.2. La Studioul București nu a avut loc o majorare salarială, ci o renegociere a CIM-urilor, în urma asumării de atribuții suplimentare în fișa postului, odată cu schimbarea încadrării în “operator de echipamente radio”. Pentru exercitarea atribuțiilor suplimentare în condiții de maximă eficiență au fost organizate cursuri de specialitate, prin Serviciul de Pregătire Profesională, cu formator autorizat. Acestea au fost absolvite deja de 9 din cei 13 operatori de echipamente, ceilalți 4 fiind programați în lunile aprilie și mai.

4.2.3. Repartizarea muncii în ture se face prin programarea lunară realizată de inginerul șef, comunicată cu 5 zile înainte de intrarea în vigoare, conform prevederilor CCM. Până în luna septembrie inclusiv, toți colegii (operatori și regizori deopotrivă) aveau program de 6 ore, normă întreagă, ceea ce permitea un anumit program de ture. Pentru luna octombrie 2014 s-a păstrat același model de ture folosit anterior, pentru că la data întocmirii ordinii de serviciu nu se finalizase procesul de semnare a actelor privind trecerea la program de 8 ore. Începând cu luna noiembrie, a fost necesară îmbinarea celor două tipuri de program (8 ore – normă întreagă, 6 ore – timp parțial) într-un nou sistem de ture care să țină cont de:

- nevoile celor doua posturi beneficiare în privința programului (ore diferite de începere și de încheiere a programului în direct);
- obligația asigurării pauzei legale pentru toate turele;
- necesitatea gestionării situațiilor speciale din zilele de sâmbătă și duminică, care pot necesita efectuarea de ore suplimentare (prelungirea programului de lucru în funcție de emisiuni/invitații);
- imposibilitatea angajaților cu timp parțial de a efectua ore suplimentare, conform prevederilor legale.

4.2.4. Partea reclamată arată că, pentru a nu periclita emisia, a decis ca luna noiembrie să funcționeze ca o lună de probă. După această lună, cu începere din 1 decembrie, partea reclamată a pus în practică un nou sistem de ture, în care toți angajații, indiferent de program, să lucreze de luni până duminică, în conformitate cu ordinea de serviciu.

4.2.5. Partea reclamată pune la dispoziție documente care arată modul de programare a personalului care asigură emisia, în ture, pentru perioada septembrie 2014 - februarie 2015 și pontajul lunar pentru aceeași perioadă din care reiese numărul de ore lucrate de personalul care asigură emisia. În plus, și o situație centralizatoare care prezintă orele de week-end și sărbători legale lucrate de toți salariații, în respectiva perioadă. Partea reclamată precizează că, pentru o comparație corectă, trebuie avut în vedere că regizorii de emisie au ture de 6 ore, iar operatorii de echipamente radio – de 8 ore.

4.2.6. Pontajul pentru perioada analizată confirmă următoarele aspecte:

- tot personalul a avut norma de lucru asigurată, a primit salariul de încadrare și adaosurile cuvenite, cu o singură excepție.
- în perioada analizată au fost plătite ore suplimentare în mod excepțional, în situația în care nu a putut fi acordat timp liber corespunzător (participare la cursuri de pregătire sau

concedii medicale prelungite). Din 332 ore suplimentare efectuate în toate cele 6 luni analizate au fost plătite doar 32 ore.

4.2.7. Partea reclamată transmite statele de plată ale regizorilor de emisie, dar și ale operatorilor de echipamente radio, pentru a se putea realiza comparația solicitată.

4.2.8. În privința întocmirii pontajului, au existat unele probleme punctuale apărute la pontajul lunii decembrie, dar greșelile apărute nu au influențat veniturile obținute de una dintre petente.

4.2.9. În punctul de vedere exprimat, partea reclamată invocă *excepția de necompetență materială* a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării deoarece acțiunile reclamate constau în neacordarea sporului de condiții grele în cuantum de 14% din salariu, începând din luna octombrie 2014 și modalitatea inegală de programare a muncii, cele două aspecte reprezentând obiectul unor acte adiționale la contractele individuale de muncă ale tuturor angajaților Societății Române de Radiodifuziune.

4.2.10. Petentelor, deși li s-a explicat cadrul legal și le-a fost comunicat actul adițional la CIM (dovada fiind corespondența purtată în acest sens, inclusiv notificarea/notificările formulate chiar și prin executor judecătoresc) au refuzat semnarea actului adițional în cauză.

4.2.11. Partea reclamată apreciază că nu se poate face vreo trimitere la materia discriminării, atât timp cât obiectul petiției îl reprezintă în exclusivitate raporturile de muncă dintre angajat și angajator (conflict de muncă), incidente fiind dispozițiile jurisdicției muncii prevăzute de Codul Muncii.

4.2.12. Partea reclamată arată că petiția este neîntemeiată și nefondată.

4.2.13. Partea reclamată precizează că, în conformitate cu dispozițiile art. I pct. 1.1 din Actul adițional nr. 6/11 decembrie 2013 la Contractul Colectiv de Muncă, aplicabil la nivelul Societății Române de Radiodifuziune, *“Începând cu data de 1 ianuarie 2014 părțile hotărâsc includerea, în sensul adăugirii, sporurilor existente la nivelul Societății Române de Radiodifuziune, în salariu (...).”* La începutul anului 2014 s-a procedat la întocmirea actelor adiționale la CIM ale salariaților Societății Române de Radiodifuziune care au beneficiat de acordarea sporului de condiții grele. Totodată, în cuprinsul actelor adiționale, a fost modificată funcția de regizor tehnic emisie în funcția de operator echipamente radio.

4.2.14. Întrucât petentele au beneficiat de un spor de condiții grele, acordat în procent de 14% până în octombrie 2014, acestora li s-a comunicat actul adițional în vederea luării la cunoștință și semnării acestuia. Petentele au refuzat semnarea actului în cauză.

4.2.15. Deși Societatea Română de Radiodifuziune și-a arătat disponibilitatea de a proteja drepturile salariale, prin includerea sporului de condiții grele în salariul de bază lunar, lipsa acordului de voință al părților (în speță al salariatelor) a făcut ca actul adițional să nu-și producă efectele.

4.2.16. În luna octombrie 2014, luând în considerare prevederile legale incidente și măsurile dispuse de Comitetul Director al părții reclamate ca urmare a procesului verbal de control nr. 127886/26.08.2014, încheiat de Inspekția Muncii – Inspectoratul Teritorial de Muncă al Municipiului București, în data de 26.08.2014, masura 1 fiind încheierea actelor adiționale la CIM potrivit modelului – cadru aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale nr. 1616/2011, Societatea Română de Radiodifuziune a încheiat acte adiționale la contractele individuale de muncă **tuturor salariaților**.

4.2.17. Partea reclamată arată că ITM a imputat Societății Române de Radiodifuziune faptul că nu a respectat dispozițiile art. 3 din Legea nr. 31/1991 privind stabilirea duratei timpului de muncă sub 8 ore pe zi pentru salariații care lucrează în condiții deosebite – vătămătoare, grele sau periculoase.

4.2.18. Partea reclamată arată că a modificat contractele individuale de muncă cu timp parțial de lucru în contracte individuale de muncă cu normă întreagă, în conformitate cu planul de măsuri dispus de ITM București.

4.2.19. Referitor la modalitatea inegală de programare a muncii, discriminatorie și abuzivă, partea reclamată precizează că este o simplă afirmație, nesusținută și nemotivată în vreun fel.

4.2.20. Partea reclamată subliniază că toate demersurile întreprinse pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale incidente și ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de către ITM București au fost **pentru toți salariații, nu doar pentru petente și/sau anumite persoane salariate afiliate sau neafiliate la organizații sindicale.**

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, prin atitudinea discriminatorie la locul de muncă deoarece petentele sunt membre ale sindicatului neagreat de conducerea societății.

5.2. Petentele semnaleză o serie de aspecte pe care le consideră a fi discriminatorii la adresa lor și anume: neplata sporului de condiții grele de 14%, faptul că nu au beneficiat de majorarea salarială, în cuantum de 100 lei, modalitatea inegală de programare a muncii și schimbarea postului de Regizor (Tehnic) Emisie (COR - 265411) în Operator Echipamente Radio care nu ar fi favorabilă petentelor.

5.3. Raportat la excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată, Colegiul director se pronunță în sensul respingerii acesteia, fiind competent să se pronunțe asupra aspectelor sesizate, iar în ceea ce privește solicitarea petentelor de restabilire a situației anterioare, Colegiul director apreciază că nu este de competența sa să se pronunțe referitor la acesata.

5.4. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.5. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.6. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petente se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

5.7. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.8. În speță, petentele sesizează atitudinea discriminatorie la locul de muncă deoarece sunt membre ale sindicatului neagreat de conducerea societății.

5.9. Colegiul director reține faptul că motivul, criteriul de discriminare invocat de petent este cel al apartenenței sindicale.

5.10. Colegiul director ia act și de faptul că partea reclamată arată că toate demersurile întreprinse pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale incidente și ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de către ITM București au fost **pentru toți salariații, nu doar pentru petente și/sau anumite persoane salariate afiliate sau neafiliate la organizații sindicale.**

5.11. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriu invocat și fapta sesizată.

5.12. Colegiul director constată că, în speță, raportat la toate cele patru capete de cerere, nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, neputând fi reținută o legătură de cauzalitate între criteriul invocat de petente, respectiv apartenența sindicală, și aspectele prezumtiv discriminatorii supuse analizării și dispunerii de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

5.13. Colegiul director dispune că aspectele sesizate de petente nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege și anume lipsește raportul de cauzalitate între criteriul invocat de petente și fapta sesizată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. respingerea excepției necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;
2. referitor la capătul de cerere ce constă în neplata sporului de condiții grele de 14%, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare;
3. referitor la majorarea salarială, în cuantum de 100 lei, de care petentele nu au beneficiat, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare;
4. raportat la modalitatea inegală de programare a muncii, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare;
5. cu privire la schimbarea postului de Regizor (Tehnic) Emisie (COR - 265411) în Operator Echipamente Radio, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare;
6. o copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

Asztalos Csaba Ferenc – membru

Dincă Ilie – membru

Gheorghiu Luminița – membru

Haller István – membru

Jura Cristian – membru

Lazăr Maria – membru

Manole Florin Petre – membru

Popa Claudia Sorina – membru

Hotărâre redactată de: L.M. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP